

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DİYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No : 26.05.2023-390
Karar Tarihi ve No. : 26.05/2023-9988
Dosya No :72.02.73

Toplantı Yeri
DİYARBAKIR

Batman ili, Gercüş ilçesi, Bağözü Köyü, Arıklı Mezrası Mevkiinde bulunan, herhangi bir sit alanında kalmayan, kadastro dışı alanda tespit edilen ve Şeytan Deresi Nekropol Alanı olarak tanımlanan alanın 2863 sayılı Kanununun 6. Maddesi kapsamında değerlendirilmesi talebine ilişkin; Batman İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün 25.01.2023 tarih ve E.3422570 sayılı yazı ve ekleri, alana ilişkin faaliyetleri etkilenebilecek ilgili kurum görüşlerinin istendiği, Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 03.04.2023 tarih ve E-3636602 sayılı yazısına istinaden iletilen, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 10. Bölge Müdürlüğü'nün 12.04.2023 tarih ve E.3319150 sayılı yazısı, Karayolları Genel Müdürlüğü, 9. Bölge Müdürlüğü'nün 27.04.2023 tarih ve E.1157245 sayılı yazısı ile alana ilişkin, Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanlarınca hazırlanan ve Müdürlük evrakına 31.03.2023 gün ve E.1977734 sayı ile kayıtlı uzman raporu okundu. Ekleri ve konuya ilişkin bilgi, belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda,

Batman ili, Gercüş ilçesi, Bağözü Köyü, Arıklı Mezrası, kadastro dışı alanda tespit edilen, Şeytan Deresi Nekropol Alanı, 2863 sayılı Kanununun 6. Maddesi ile Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik'in 4. Maddesinde belirtilen "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" niteliklerini gösterdiğinden, anılan Kanunun "Tespit ve Tescil başlıklı" 7. Maddesi kapsamında sınırları ekli koordinatlı krokide belirtildiği şekliyle I. (Birinci) Derece Arkeolojik sit olarak tesciline, hazırlanan Sit fişinin uygun olduğuna,

Şeytan Deresi Nekropol Alanı'nın tamamı tapulama harici alanda kaldığından ve tapulama harici alanda kültür varlığı şerhi yapılamadığından, 13.03.2012 tarih ve 28232 Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmeliğinin" Tescil İşlemlerine ilişkin 8. Maddesi'nin (d) ve (e) bentleri gereğince, bu alanda yapılacak yeni bir sınırlandırma ve parsel ihdası çalışmalarından önce Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'ndan izin alınması gerektiğine;

Şeytan Deresi Nekropol Alanı'nda, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun Arkeolojik Sitler, Koruma ve Kullanma Koşulları başlıklı 05.11.1999 gün ve 658 sayılı İlke Kararı'nın I. Maddesinde belirtilen hükümlerin geçerli olduğuna ve bu hükümlerin geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma koşulları olarak belirlenmesine;

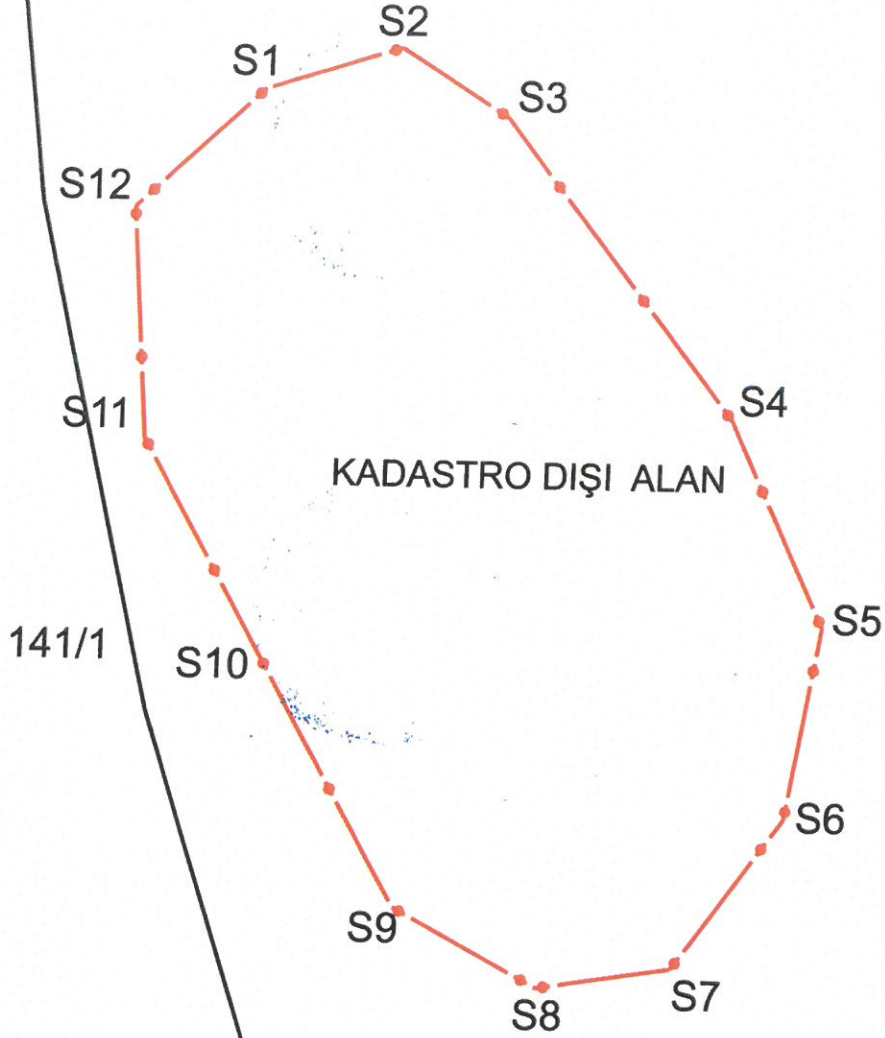
Batman ili, Gercüş ilçesi, Bağözü Köyü, Arıklı Mezrası, kadastro dışı alanda bulunan ve I. (Birinci) Derece Arkeolojik Sit olarak tescilli Şeytan Deresi Nekropol Alanı sit sınırı içerisinde tahribata neden olan kaçak kazıların 2863 sayılı Kanununun 9. Maddesi uyarınca suç teşkil ettiğinden, kaçak kazıyı yapan ve yaptıranlar hakkında Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmasına, söz konusu olay ile ilgili açılan bir soruşturma dosyası var ise bilgi ve belgelerin aynı dosyaya delil olarak sunulmasına, alanın korunmasına ve kaçak kazıların önlenmesine yönelik güvenlik önlemlerinin ilgili birimlerce alınmasına,

Alanda tahribata neden olan ve suç unsuru teşkil eden kaçak kazı çukurlarının kapatılması çalışmalarının adli soruşturma tamamlandıktan sonra, adli makamlardan alınacak izinlerle ilgili müze müdürlüğü denetiminde yetkili idarelerce yapılmasına, yapılacak çalışmalar sonucunda hazırlanacak olan bilgi ve belgelerin Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'ne iletilmesine,

Şeytan Deresi Nekropol Alanı sit sınırları içerisinde kaçak kazıların önlenmesinin ve alanın korunmasına yönelik gerekli güvenlik önlemlerinin ilgili idarelerce alınmasına, karar verildi.

İli
İlçesi
Mahallesi
Alan

BATMAN
GERCÜŞ
BAĞÖZÜ
ŞEYTAN DERESİ NEKROPOL ALANI

141/260

141/1

T.C.
Diyarbakır Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulunun
26.05.2023 tarih ve 9988
Sayılı Karar Eki dir.

—•— I.DERECE ARKEOLOJİK SİT SINIRI
— PARSEL SINIRI

ITRF-3-42 KOOR.

Nokta No	Y	X
S1	420703.803	4180478.923
S2	420739.549	4180490.211
S3	420768.710	4180472.338
S4	420831.735	4180393.321
S5	420858.074	4180338.761
S6	420849.608	4180287.964
S7	420820.447	4180247.515
S8	420784.701	4180241.871
S9	420745.193	4180262.566
S10	420707.565	4180328.413
S11	420674.642	4180385.795
S12	420669.938	4180446.939

Mehmet ÖZKAYA
Harita Mühendisi

Handwritten signatures and notes at the bottom of the page.

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	SİT	ENVANTER NO	
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO	
İLİ : BATMAN	İLÇESİ : GERCÜŞ	MAHALLE KÖY : BAĞÖZÜ KÖYÜ		PAFTA	ADA
		VEYA MEVKİİ : ARIKLI MEZRASI			PARSEFİ
ADI: ŞEYTAN DERESİ NEKROPOL ALANI					

GENEL TANIM: Batman ili, Gercüş ilçesi, Bağözü Köyü, Arıklı Mezrası sınırları dahilinde kalmaktadır. Alanın yaklaşık 3.3 km. güneydoğusunda Kantar köyü, hemen kuzeyinde ise Hasankeyf Baraj gölü, batısında kuzey-güney yönünde uzanan, şeytan deresi olarak bilinen tapulama harici (Kadastro dışı) alanda Nekropol alanı tespit edilmiştir.

Urneler (Ölü Çömlekleri- Küp Mezarlar), çoğunlukla pişmiş toprak bazen de tuğtan yapılan çömleklerin içine yakılmış olan ölünlün kül ve kemiklerinin bulunduğu mezarlardır. Neolitik dönemden itibaren bilinen yakarak gömme geleneği özellikle Urartular tarafından da yoğun olarak tercih edilen bir gömü türüdür.

Hasankeyf Müze Müdürlüğü tarafından başlatılan kurtarma kazısı sonucunda, alanda 5x5 metre ölçülerinde bir adet açma açılarak çalışmalara başlanılmıştır. Söz konusu açmada yan yana dizilmiş farklı boyutlara sahip 39 adet Urne açığa çıkarılmıştır.

Alanda görülen diğer bir mezar tipi de açılmış olan plankarenin merkezinde açığa çıkarılan, taş sandık mezardır. Söz konusu Mezar, dikine yerleştirilmiş yassı taş bloklarıyla çoğunlukla kare planda sandık mezar oluşturulmuş, üzerleri de yine yassı sal taşları ile kapatılmıştır. Mezarlara genellikle tek gömü yapılmıştır

ŞİMDİKİ TEHLİKELER : Kaçak kazılar ile alanın tahrip olması

ŞİMDİKİ DURUM: Taşınmaz tamamen kaçak kazı sonucunda açığa çıkmıştır. Yüzeyle fazla kültür varlığı bulunmamaktadır. Kültür varlığı yüzeydeki toprak tabakasının yaklaşık 20-30 cm. altından itibaren başlamaktadır.

SİT POTANSİYELİ : I.(Birinci) Derece Arkeolojik Sit Alanı.

ŞİMDİKİ KORUMA : Herhangi bir koruma önlemi bulunmamaktadır.

ÖNERİLEN KORUMA : Alanın, I (Birinci) Derece Arkeolojik Sit olarak Tescil edilerek ilgili makamlara duyurulması ve kaçak kazıların önüne geçilebilmesi için gerekli tedbirlerin alınması.

YAYIN DİZİSİ :

GÖZLEMLER : Alanın yüzeyi tamamen doğal bir görünüme sahiptir. Bu yüzden yüzeyde nadiren kültür varlığına (amorf seramik) rastlanabilmektedir. Taşınmazın niteliği alanda yapılmış olan kaçak kazı sonucunda tespit edilebilmiştir. Kaçak kazının meydana geldiği alanda tespiti yapılan Urne (ölü çömlekleri- Küp Mezarlar) yüzey tabakasının yaklaşık 20 ila 30 cm. altında başlamaktadır. Urnelerin yanına, altlarına ve içine bırakılmış ölü hediyelerinin bırakıldığı tespit edilmiştir. Açılmış olan 5x5 metrelik açmada toplamda 41 adet Urne açığa çıkarılmıştır.

KORUMA DERECESELİ I.Derece Arkeolojik Sit

HAZIRLAYANLAR

Hüseyin GÜLER
Arkeolog

Yılmaz ERGİ
Arkeolog

A. Celil ÇALIŞKAN
Şehir Plancısı

KORUMA KURULU KARARI

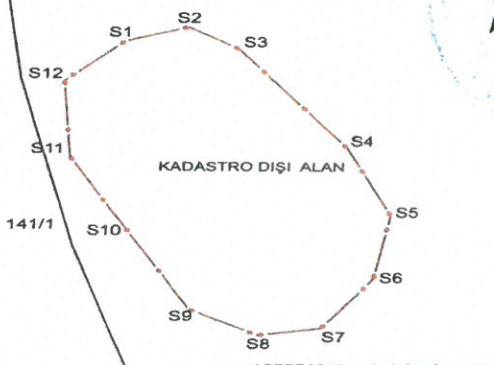
T.C.
Diyarbakir Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulunun

KORUMA KURULU KARARI TARİHİ VE SAYISI
26.05.2023 tarih ve 3388
Sayılı Karar Eki dir.

T.C.
Diyarbakir Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulunun
26.05.2023 tarih ve 3388
Sayılı Karar Eki dir.

BATMAN
GERCÜŞ
BAGOZÜ
ŞEYTAN DERESİ NEKROPOL ALANI

ITRF-3-42 KOOR.

Nöbet No	Y	X
S1	420703 803	4180478 923
S2	420730 648	4180490 211
S3	420768 710	4180472 238
S4	420631 730	4180363 321
S5	421866 074	4180338 721
S6	420848 008	4180287 904
S7	420820 447	4180247 010
S8	420784 701	4180241 871
S9	420745 180	4180262 360
S10	420707 866	4180228 413
S11	420664 042	4180385 790
S12	420600 000	4180448 930

